

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Факультет дошкільної освіти та музичного мистецтва
Кафедра музичного мистецтва

**МЕТОДИЧНО-ІНСТРУКТИВНІ МАТЕРІАЛИ
ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА КОНСУЛЬТАЦІЙ
З ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ
(ФОРТЕПІАНО)**

АВТОРИ:

Зиско В. В., викладач фортепіано кафедри музичного мистецтва
Білозерова О. В., викладач фортепіано кафедри музичного мистецтва
Завіруха Л. А., викладач фортепіано кафедри музичного мистецтва

УДК 378.091.31-059.1:780.616.432.(072)

M52

Методично-інструктивні матеріали для індивідуальних занять та консультацій з інструментальної підготовки (фортепіано) для здобувачів освіти спеціальності Середня освіта. / авт.: Зиско В. В., Білозерова О. В., Завіруха Л. А. Луцьк, 2026. 44 с.

Методично-інструктивні матеріали для індивідуальних занять та консультацій з інструментальної підготовки (фортепіано) розроблені для здобувачів освіти з метою структуризації етапів освітнього процесу згідно до вимог вищих навчальних закладів, спрямовані на формування та розвиток фортепіанної технічно-виконавської майстерності, творчих здібностей та набуття фахових компетентностей.

Автори:

Зиско В. В., викладач кафедри музичного мистецтва.

Білозерова О. В., викладач кафедри музичного мистецтва.

Завіруха Л. А., викладач кафедри музичного мистецтва.

Рецензенти:

Марач О. М. – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музичного мистецтва Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Зарицька А. А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва КЗВО «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради.

Розглянуто на засіданні кафедри музичного мистецтва Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради (протокол № 4 від 14.01.2026 р).

Затверджено на Вченій раді факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради (протокол № 8 від 22.01.2026).

© Комунальний заклад вищої освіти
«Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради, 2026 рік

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Мета. Завдання. План індивідуальних занять та консультацій. Література.....	8
3. Критерії оцінювання.....	23
4. Різномірний навчальний репертуар.....	25
5. Рекомендована навчально-методична література.....	32
6. Література.....	39

Процес підготовки здобувачів освіти до фахової діяльності передбачає комплексний підхід до розвитку особистості, набуття спеціальних-фахових та психолого-педагогічних знань й умінь, створення методичної та практичної бази майбутнього вчителя музичного мистецтва. Освітній процес спрямований на розкриття індивідуальних здібностей, творчого потенціалу здобувачів освіти та ґрунтується на комплексному підході. У комплексному вихованні майбутніх вчителів музичного мистецтва важливим є розвиток та становлення музично-педагогічного інтелекту.

Робота із викладачем на індивідуальних заняттях та консультаціях є однією із найважливіших передумов практичного фахового зростання та всебічного музично-педагогічного розвитку. Формування й розвиток фортепіанної техніки та інструментально-виконавської свободи корелюється із подальшим самовдосконаленням та професійним розвитком особистості.

Метою індивідуальних занять та консультацій є професійне володіння інструментом й різними видами виконавської діяльності та формування творчих навичок майбутнього музично-педагогічного фахівця з врахуванням рівня підготовки та індивідуальних можливостей. Робота на заняттях спрямована на опанування різноманітного репертуару, який структуровано відповідно до складності виконання з врахуванням різного рівня музичної підготовки здобувачів освіти.

Корелюючи із цим, пріоритетними цілями в організації індивідуальних занять здобувачів освіти є:

- формування та розвиток фортепіанної техніки;
- розвиток навичок читання нот з аркуша;
- розвиток музичного мислення;
- розвиток індивідуальних музичних здібностей;
- розвиток навичок ансамблевого виконання;
- розвиток здатності до самостійного аналізу та інтерпретації творів різних форм та жанрів;

- орієнтація у стилістичних особливостях виконання творів різних епох;
- творчий розвиток особистості;

Очікуваними результатами є:

1. Знання:

- основних принципів фортепіанної техніки та звуковидобування;
- особливостей інтерпретації фортепіанної музики різних епох;
- особливостей виконання музичних творів різних жанрів;
- специфіки виконавської інтерпретації творів сольного та ансамблевого виконання;
- основних вимог публічного виконання та сценічної витримки.

2. Уміння:

- технічно грамотного та художньо-цілісного виконання музичного твору;
- аналізувати та відтворювати засоби музичної виразності для розкриття творчого задуму композитора;
- створювати власну стилістично-обґрунтовану інтерпретацію;
- використовувати інструмент фортепіано для подальшої професійно-педагогічної діяльності та фахового самовдосконалення.

3. Набуття навичок:

- ефективної самостійної роботи над музично-педагогічним репертуаром;
- швидкого читання нотного тексту з аркуша;
- ансамблевого виконання;
- професійної виконавської самодисципліни та особистісного інтелектуального розвитку.

Основною метою консультацій є надання методичної допомоги та корегування шляхів подолання певних технічних чи виконавських труднощів, що виникають у процесі роботи над музичними творами програмового матеріалу:

- виявлення і корекцію певних метро-ритмічних, артикуляційних труднощів та пошук ефективних методів їх опрацювання;
- уточнення інтерпретаційно-стильових моментів виконання;
- виявлення найефективнішої стратегії опрацювання навчального репертуару з врахування індивідуальних особливостей сприйняття здобувача освіти;
- надання рекомендацій щодо ефективних прийомів роботи над музичним твором;
- оптимізація процесу підготовки до публічного виконання (модульний контроль, залік, екзамен);
- виявлення певних психологічних труднощів у процесі вивчення музичного твору чи підготовці до публічного виконання та пошук ефективних методів їх усунення.

Організація та планування індивідуальних занять та консультацій є одним із важливих завдань освітнього процесу. Вивчення та накопичення музично-педагогічного репертуару, робота над стильовими, жанровими особливостями музичних творів, музично-теоретичний аналіз, визначення засобів музичної виразності, розвиток ансамблевої культури виконання – усі ці чинники формують майстерність майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Робота на індивідуальних заняттях та консультаціях сприяють вихованню педагогічно-виконавської самодисципліни у підготовці до публічного виступу, модульного контролю, заліку, екзамену.

У освітньому процесі використовується диференційований підхід роботи до здобувачів освіти за різним рівнем музичної підготовки (низьким, середнім,

високим). Диференціація навчального музично-педагогічного репертуару виявляється через різнорівневу складність творів, добір вірного репертуару, що сприяє розвитку індивідуальних здібностей та формуванню художнього смаку.

У виборі навчального репертуару визначаються та враховуються індивідуальні здібності, загальний рівень музичної культури та фахової підготовки здобувачів освіти. Рекомендований репертуарний список включає різнорівневий програмовий матеріал до якого увійшли музичні твори українських, зарубіжних композиторів, народні пісні та їх обробки, твори сучасних авторів.

Пропонований репертуарний список та матеріали для індивідуальних занять і консультацій здобувачів освіти надають можливість ефективно та планомірно виховувати музично-виконавську культуру, естетичний смак, прагнення до творчого пошуку майбутніх вчителів музичного мистецтва.

МЕТА. ЗАВДАННЯ. ПЛАН ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА КОНСУЛЬТАЦІЙ. ЛІТЕРАТУРА

Розвиток фортепіанної техніки шляхом виконання гам, акордів, арпеджіо, етюду. Вдосконалення акомпаніаторської майстерності

Засвоєння піаністичних прийомів та технічних формул в процесі виконання гам, арпеджіо, акордів.

Мета заняття: розвиток фортепіанної техніки, вдосконалення навичок фортепіанної гри, набутих піаністичних прийомів в процесі виконання технічного репертуару.

План заняття:

1. Виконання гами окремими руками, двома руками. Робота над артикуляцією шляхом виконання гами різними штрихами.
2. Аналіз проблемних елементів гами, підбір вправ для подоланням технічних труднощів.
3. Розвиток фортепіанної майстерності шляхом виконання гами в швидких темпах.

Література:

1. Завалко К. Інноваційне музичне навчання та розвиток музичних здібностей в учня / К. В. Завалко. Навчально-метод. Посібник. К. : ЦНЛ, 2020. 200 с.
2. Шумська В. С., Кикіньова Л. М. Формування та розвиток музичних здібностей. Методичні рекомендації для студентів та викладачів педагогічних коледжів. Луцьк: Вежа. 2020. С. 40.
3. Зиско В. В., Кругляченко А. Ю., Богдан З. П. Поліфункціональний вплив навчання гри на фортепіано у фаховій підготовці вчителя музичного мистецтва. *Академічні студії. Серія: Педагогіка.* 2022. Вип. 4. С. 122-129.

Опанування новими ритмічними структурами та штриховими комбінаціями в процесі роботи над етюдом.

Мета заняття: опанування складнішими ритмічними формулами, штриховими комбінаціями, збереження метричної структури етюдю.

План заняття:

1. Виявлення, аналіз та опрацювання нових ритмічних формул.
2. Робота над поєднанням різних штрихів шляхом виконання окремими руками, двома руками.
3. Аналіз технічних проблем та пошук методів їх подолання.
4. Збереження метро-ритмічної цілісності виконання етюдю.

Консультація. Робота над розвитком фортепіанної техніки.

Зміст консультації: підбір вправ для вдосконалення певного виду фортепіанної техніки. Виявлення, аналіз та опрацювання нових ритмічних формул у етюді, пошук методів їх ефективного закріплення.

Література:

1. Бойчук І. І. Робота над різножанровими творами у класі фортепіано : навч. метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського), студентів другого (магістерського) рівня освіти. Чернівці, 2021. 68 с.
2. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Основні етапи роботи над музичним твором у класі фортепіано. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти* : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Луцьк, 24 березня 2021. ВНУ імені Лесі Українки, 2021. С. 41-44.
3. Зиско В. В. Основні аспекти процесу розвитку музично-ритмічних здібностей. *XI International scientific and practical conference «The world of science and innovation»*(June 2-4, 2021) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2021. С. 515-521.

Збагачення арсеналу акомпаніаторських навичок та виконавських прийомів у роботі над піснею.

Мета заняття: засвоєння набутих виконавських прийомів для втілення художньо-образного змісту творів пісенного репертуару.

План заняття:

1. Виявлення основної ідеї пісні шляхом опрацювання поетичного тексту.
2. Робота над мелодією: чистотою інтонування, опрацювання складніших ритмічних та метричних формул, вокальним диханням, динамікою тощо.
3. Аналіз засобів музичної виразності за допомогою яких втілюється художньо-образний зміст пісні.
4. Опрацювання фортепіанного вступу, інтерлюдій, постлюдії.

Консультація. Специфіка роботи над творами пісенного музично-педагогічного репертуару.

Зміст консультації: визначення особливостей акомпаніаторської майстерності, аналіз засобів музичної виразності та поетичного тексту означення їх ролі у створенні художньо образу.

Література:

1. Білозерова О. В., Завіруха Л. А. Теоретичні та практичні засади формування концертмейстерсько-аккомпаніаторських навичок у здобувачів освіти спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. Одеса, 2023. Вип. 86. С. 28-34
2. Гургула Р. І. Питання специфіки музично-виконавського мислення. *«Trends and directions of development of scientific approaches and prospects of integration of Internet technologies into society»* : матеріали VI Міжнародної наукової конференції з фундаментальних наук, мистецтва, бізнесу та освіти, інтернет-

технологій і суспільства (м. Стокгольм, Швеція, 23-26 лютого 2021 р.).
Стокгольм, Швеція, 23-26 лютого 2021 року. С. 59-63.

3. Михалюк А. М. Формування виконавської культури майбутніх учителів музики засобами українського фортепіанного мистецтва : навч.-метод. посібник. К. : Видавництво Ліра-К, 2016. 220 с.

4. Мельник Л. В., Гургула Р. І., Зиско В. В. Формування естетичного світогляду особистості засобами музичного мистецтва. *IX Міжнародна науково-практична конференція «TOPICAL ASPECTS OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH»*, 16-18.05.2024, Токіо, Японія. С. 396-402.

Розвиток поліфонічного мислення та слухового контролю в процесі роботи над поліфонією. Використання набутих виконавських прийомів для втілення художньо-образного змісту п'єси та творів дитячого репертуару

Інтеграція опанованих виконавських навичок у процес роботи над п'єсою.

Мета заняття: досягнення виконавської свободи у створенні власної художньої інтерпретації.

План заняття:

1. Ескізне опрацювання тексту, визначення характеру музики, відтворення художнього задуму композитора;
2. Робота над туше, можливими технічними труднощами, ритмічними та темповими особливостями, педалізацією та іншими виконавськими прийомами;
3. Формування відчуття агогічних відхилень при збереженні метро-ритмічної структури.

Консультація. Визначення пріоритетності засобів музичної виразності у створенні художньо-образного змісту п'єс програмового репертуару.

Зміст консультації: аналіз засобів музичної виразності та визначення їх ролі у створенні художнього образу.

Література:

1. Бойчук І. І. Робота над різножанровими творами у класі фортепіано : навч. метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського), студентів другого (магістерського) рівня освіти. Чернівці, 2021. 68 с.
2. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Основні етапи роботи над музичним твором у класі фортепіано. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти* : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Луцьк, 24 березня 2021. ВНУ імені Лесі Українки, 2021. С. 41-44.
3. Гургула Р. І. Питання специфіки музично-виконавського мислення. «*Trends and directions of development of scientific approaches and prospects of integration of Internet technologies into society*» : матеріали VI Міжнародної наукової конференції з фундаментальних наук, мистецтва, бізнесу та освіти, інтернет-технологій і суспільства (м. Стокгольм, Швеція, 23-26 лютого 2021 р.). Стокгольм, Швеція, 23-26 лютого 2021 року. С. 59-63.
4. Кругляченко А. Ю., Зиско В. В. Індивідуальний стиль професійної діяльності в контексті генези вимог до підготовки вчителя музичного мистецтва. *Інноваційна педагогіка*, науковий журнал випуск № 28. Одеса. 2020. С. 170-176.

Вдосконалення навичок роботи з багатоголосною фактурою.

Мета заняття: розвиток музичного слуху, опанування різними видами туше для відтворення індивідуалізації розвитку голосів поліфонічної фактури.

План заняття:

1. Ескізне опрацювання тексту, аналіз голосоведення, тонального плану, форми твору.
2. Поголосне опрацювання поліфонічної фактури.
3. Робота над фразуванням, видами туше, відтворенням динамічного балансу між голосами.
4. Цілісне виконання поліфонічного твору.

Консультація. Опрацювання тематичного плану поліфонічного твору.

Зміст консультації: визначення виду поліфонії, аналіз форми твору: проведення тем, протискладень, інтермедій тощо, осмислення тонального плану. Робота над артикуляцією, туше.

Література:

1. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Особливості роботи над поліфонічними творами у класі фортепіано: методичні рекомендації. Луцьк: Надстир'я, 2020. 32с.
2. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Основні етапи роботи над музичним твором у класі фортепіано. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти* : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Луцьк, 24 березня 2021. ВНУ імені Лесі Українки, 2021. С. 41-44.
3. Завіруха Л. А., Білозерова О. В. Методи формування музично-слухової активності у процесі інструментально-виконавської підготовки здобувачів освіти спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво). Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 71. Том 2. С. 211-215.

Жанрові особливості виконання творів для музично-ритмічних рухів.

Мета заняття: виявлення специфічних особливостей творів для музично-ритмічних рухів та втілення їх в процесі виконання.

План заняття:

1. Осмислення жанрових ознак творів у дводольних та тридольних розмірах, марші.
2. Використання набутих виконавських прийомів в процесі відтворення жанрових особливостей творів для музично-ритмічних рухів.

Консультація. Визначення особливостей виконання творів для музично-ритмічних рухів.

Зміст консультації: аналіз проблемних моментів виконання творів у контексті їх жанрових особливостей, пошук методів ефективної роботи над творами для музично-ритмічних рухів.

Література:

1. Гургула Р. І. Специфіка професійно-методичної підготовки майбутнього вчителя музики. «*Trends in science and practice of today*» : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. м. Анкара, Туреччина, 19-22 жовтня 2021 року. С. 263-266.
2. Завіруха Л. А. Методи формування рефлексивних умінь майбутніх учителів музичного мистецтва. *Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути* : матеріали V міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Київ, 05. 06. 2020. С. 190-194.
3. Мельник Л. В. Робота над жанровими особливостями в творах програмного репертуару: практичний аспект. *Вектор пошуку в сучасному освітньому просторі* : збірник тез XI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Луцьк : 22.12.2021. С. 45-47.

4. Зиско В. В. Основні аспекти процесу розвитку музично-ритмічних здібностей. *XII International scientific and practical conference "The world of science and innovation"* (June 2-4, 2021) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2021. С. 515-521.

Досягнення піаністичної вправності в процесі роботи над технічним репертуаром. Вдосконалення навичок роботи з хоровою партитурою

Засвоєння нових структурних елементів гами.

Мета заняття: досягнення технічної віртуозності в процесі роботи над гами.

План заняття:

1. Опанування новими структурними елементами гами в повільному темпі окремими руками, двома руками.
2. Досягнення синхронності виконання гами в повільному темпі, опрацювання технічних недоліків;
3. Досягнення технічної свободи виконання в швидкому темпі

Література:

1. Завалко К. Інноваційне музичне навчання та розвиток музичних здібностей в учня / К. В. Завалко. Навчально-метод. посібник. К. : ЦНЛ, 2020. 200 с.
2. Завалко К., Музична педагогіка: інноваційно-психологічний аспект / К. В. Завалко. Навчально-метод. посібник. К. : ЦНЛ, 2020. 181 с.
3. Шумська В. С., Кикіньова Л. М. Формування та розвиток музичних здібностей. Методичні рекомендації для студентів та викладачів педагогічних коледжів. Луцьк: Вежа. 2020. С. 40.

Досягнення технічної свободи у виконанні етюд.

Мета заняття: розвиток технічної майстерності, досягнення піаністичної свободи в процесі гри у швидких темпах.

План заняття:

1. Аналіз структури етюд, визначення ритмічних та технічних труднощів.
2. Опрацювання в повільному темпі, досягнення ритмічної точності, чіткої артикуляції, подолання технічних недоліків.
3. Досягнення метричної цілісності виконання в швидких темпах.

Консультація. Робота над розвитком фортепіанної техніки.

Зміст консультації: підбір вправ для вдосконалення певного виду фортепіанної техніки. Аналіз структури етюд, визначення ритмічних та технічних труднощів, пошук методів їх ефективного опрацювання.

Література:

1. Завіруха Л. А., Білозерова О. В. Методи формування музично-слухової активності у процесі інструментально-виконавської підготовки здобувачів освіти спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво). *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 71. Том 2. С. 211-215.
2. Завіруха Л. А. Методи формування рефлексивних умінь майбутніх учителів музичного мистецтва. *Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути* : матеріали V міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Київ, 05. 06. 2020. С. 190-194.
3. Зиско В. В. Формування й розвиток навичок публічного виступу виконавця. *Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічних та психологічних наук* : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 2-

3 лютого 2018 року). К.: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2018. Ч. 1. С. 45-50.

Формування хорової кантиленності звучання в процесі роботи над хоровою партитурою.

Мета заняття: визначити специфіку роботи над хоровою партитурою, досягнути кантиленності та ансамблевого звучання хору в процесі виконання.

План заняття:

1. Ескізне опрацювання твору: аналіз форми, типу хору, визначення головної ідеї тощо.
2. Опрацювання кожного голосу окремо, їх поєднання. Визначення динамічного балансу між голосами.
3. Робота над фразуванням, туше.
4. Досягнення хорового звучання в процесі цілісного виконання партитури.

Консультація. Аналіз голосоведення хорової партитури.

Зміст консультації: визначення типу хору, опрацювання кожного голосу: розвиток мелодичної лінії, фразування, вокальне дихання, кульмінації. Поєднання голосів, аналіз гармонічної структури.

Література:

1. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Особливості роботи над поліфонічними творами у класі фортепіано: методичні рекомендації. Луцьк: Надстир'я, 2020. 32с.
2. Білозерова О. В., Завіруха Л. А. Формування музично-слухової активності у здобувачів освіти на заняттях з основного музичного інструменту та акомпанементу. *Science of XXI century: development, main theories and achievements: cjllection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the V*

Interational Scientific and Theoretical Conference, January 26, 2024. Helsinki, Republic of Finland: International Centre of Scientific Research. С. 383-384.

3. Зиско В. В., Кругляченко А. Ю., Богдан З. П. Поліфункціональний вплив навчання гри на фортепіано у фаховій підготовці вчителя музичного мистецтва. *Академічні студії. Серія: Педагогіка*. 2022. Вип. 4. С. 122-129.

Розвиток музичного мислення в процесі роботи над творами різних жанрів

Осмислення інтонаційної драматургії твору великої форми.

Мета заняття: створення цілісної музичної форми з відтворенням драматургії, логічним розвитком тем та контрастністю образів.

План заняття:

1. Розбір твору, аналіз форми (визначення частин, головних тем, гармонічної структури, центральної кульмінації).
2. Використовуючи набуті засоби музичної виразності, досягнути контрастності тем.
3. Робота над технічними проблемами, мелізмами.
4. Осмислення інтонаційного розвитку частин твору, визначення кульмінацій кожної частини.
5. Створення власної художньої інтерпретації.

Консультація. Розвиток музичного інтелекту в процесі аналізу найкращих зразків інтерпретації творів великої форми композиторів віденського класицизму.

Зміст консультації: аналіз виконань найкращими сучасними піаністами кількох сонат композиторів Й. Гайдна, В. А. Моцарта, Л. Бетховена.

Література:

1. Білозерова О., Завіруха Л. Фортепіанна соната: становлення та основні етапи розвитку жанру. Наукові студії. Збірник науково-методичних праць викладачів закладу вищої освіти (Випуск 2). Луцьк : Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, 2021. С. 5-9.
2. Білозерова О. В., Завіруха Л. А., Мархалевич Т. С. Особливості інтеграції знань про артикуляційні позначення у сонатах Йозефа Гайдна у зміст інструментальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: науковий журнал. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи.* 2021. Вип. № 83. С. 61-69.
3. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Основні етапи роботи над музичним твором у класі фортепіано. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти :* матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Луцьк, 24 березня 2021. ВНУ імені Лесі Українки, 2021. С. 41-44.
4. Мельник Л. В., Гургула Р. І., Зиско В. В. Формування естетичного світогляду особистості засобами музичного мистецтва. *IX Міжнародна науково-практична конференція «TOPICAL ASPECTS OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH»,* 16-18.05.2024, Токіо, Японія. С. 396-402.

Формування відчуття агогічних відхилень при збереженні метро- ритмічної структури у процесі роботи над п'єсою.

Мета заняття: формування відчуття агогічних відхилень в процесі створення власного художнього інтерпретації.

План заняття:

1. Ескізне опрацювання тексту: аналіз художньо-образного змісту п'єси та засобів музичної виразності, які використовує композитор для втілення творчого задуму.

2. Детальна робота над артикуляцією, туше, фразуванням, подоланням технічних труднощів.
3. Осмислення агогічних відхилень при збереженні метро-ритму.
4. Створення власної художньої інтерпретації.

Консультація. Осмислення власної художньої інтерпретації п'єси програмового репертуару.

Зміст консультації: аналіз запису виконання здобувачем освіти п'єси програмового репертуару. Характеристика виконання.

Література:

1. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Основні етапи роботи над музичним твором у класі фортепіано. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти* : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Луцьк, 24 березня 2021. ВНУ імені Лесі Українки, 2021. С. 41-44.
2. Гургула Р. І. Питання специфіки музично-виконавського мислення. «*Trends and directions of development of scientific approaches and prospects of integration of Internet technologies into society*» : матеріали VI Міжнародної наукової конференції з фундаментальних наук, мистецтва, бізнесу та освіти, інтернет-технологій і суспільства (м. Стокгольм, Швеція, 23-26 лютого 2021 р.). Стокгольм, Швеція, 23-26 лютого 2021 року. С. 59-63.
3. Зиско В. В. Формування й розвиток навичок публічного виступу виконавця. *Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічних та психологічних наук* : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 2-3 лютого 2018 року). К.: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2018. Ч. 1. С. 45-50.

Застосування акомпаніаторських навичок у роботі над піснею.

Мета заняття: засвоєння набутих акомпаніаторських навичок, підготовка до практичної діяльності.

План заняття:

1. Розбір мелодії пісні, акомпанементу, аналіз поетичного тексту та визначення головної ідеї.
2. Робота над чистотою інтонування мелодії, вокальним диханням, фразуванням, визначенням смислових кульмінацій.
3. Опрацювання фортепіанного вступу, інтерлюдій, постлюдії.
4. Вдосконалення навичок взаємодії з уявним колективом (солістом) при цілісному виконанні пісні.

Консультація. Специфіка роботи над творами пісенного музично-педагогічного репертуару.

Зміст консультації: визначення особливостей акомпаніаторської майстерності, аналіз засобів музичної виразності та поетичного тексту означення їх ролі у створенні художнього образу. Формування сценічної витримки, набуття навичок психо-емоційної самокорекції.

Література:

1. Білозерова О. В., Завіруха Л. А. Теоретичні та практичні засади формування концертмейстерсько-аккомпаніаторських навичок у здобувачів освіти спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. Одеса, 2023. Вип. 86. С. 28-34.
2. Малашевська І., Науменко М., Павлюк Н. Пісенні барви. Репертуарний збірник для здобувачів спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне

мистецтво). Перша частина / упорядники І. В. Малашевська, М. О. Науменко, Н. М. Павлюк. Луцьк : КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, 2024. 120 с.

3. Гургула Р. І. Специфіка професійно-методичної підготовки майбутнього вчителя музики. «*Trends in science and practice of today*» : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. м. Анкара, Туреччина, 19-22 жовтня 2021 року. С. 263-266.

4. Кругляченко А. Ю., Зиско В. В. Індивідуальний стиль професійної діяльності в контексті генези вимог до підготовки вчителя музичного мистецтва. *Інноваційна педагогіка*, науковий журнал випуск № 28. Одеса. 2020. С. 170-176.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Форми контролю знань здобувачів освіти:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий контроль (залік, екзамен).

Поточний контроль знань здобувачів освіти протягом однієї теми включає оцінку за роботу на індивідуальних заняттях та самостійну роботу.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється під час публічного виконання програмового репертуару.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі **заліку, екзамену**.

Оцінювання освітнього компоненту відбувається за кредитно-трансферною системою, максимальна кількість балів за курс – 100 балів.

Індивідуальна робота

Індивідуальна робота здобувачів освіти оцінюється за сіткою балів, яка залежить від програмових вимог, репертуарного навантаження, форми та виду роботи.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для семестрового оцінювання
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно

РІЗНОРІВНЕВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ РЕПЕРТУАР

У підборі програмового репертуару викладач враховує рівень технічної фортепіанної підготовки здобувача освіти, використовуючи індивідуально-орієнтований підхід до кожного.

Високий рівень

Музично-ритмічні рухи

1. Беркович І. Вальс
2. Бізе Ж. Марш тореадора (з опери «Кармен»)
3. Грабовський Л. Жартівливий вальс-шарманка
4. Козицький П. Марш
5. Лисенко М. Гопак
6. Моцарт В. Вальс
7. Черні К. Вальс Вебера
8. Шуберт Ф. Вальс № 16, тв. 9
9. Шутенко Т. Козачок
10. Ялова. Т. Вальс Феї

Дитячі пісні

1. Антоняк О., сл. А. Орел «Мамині руки»
2. Верменич В., сл. М. Сингаївського «Вишиванка»
3. Гладкий Г., сл. Т. Шевченка «Заповіт»
4. Грановська Н. «Кленові листочки»
5. Дремлюга М., сл. Т. Масенка «Пісня про школу»
6. Май Н. «Золота зіронька»
7. Майборода П., сл. А. Малишка «Пісня про рушник»
8. Шамо І., сл. Сосюри В. «Зайчик»
9. Шутенко Т., сл. Н. Грановської «Кошенята»
10. Шутенко Т., сл. Л. Реви «Яблучка»

Поліфонічні твори

1. Бах Й. С. Маленькі прелюдії (на вибір)
2. Бах Й. С. Нотний зошит Анни Магдалени Бах (на вибір)
3. Бах Ф. Е. Фантазія
4. Вівальді А. Сіціліана
5. Гендель Г. 12 легких п'єс: Сарабанда з варіаціями d-moll, Жига, Прелюдія, Алеманда. Капрічіо g-moll. 6 фуг (на вибір)
6. Кореллі А. Сарабанда e-moll
7. Лисенко М. Обробка укр. нар. пісні «Пливе човен»
8. Мартіні Д. Арія
9. Пахельбель Й. Чакона
10. Ціполі Д. Сарабанда. Три фугети

Велика форма

1. Бенда Й. Соната a-moll
2. Бетховен Л. Легка соната f-moll. Сонатини (на вибір)
3. Бортнянський Д. Сонати C-dur, F-dur, B-dur мажор
4. Діабеллі А. Сонатини G-dur, F-dur
5. Дюссек Я. Сонатини Es-dur, G-dur, C-dur
6. Еберль А. Рондо C-dur
7. Кулау Ф. Сонатини C-dur, A-dur, F-dur
8. Плейель І. Сонатина C-durD
9. Чімароза Д. Сонатини ля мінор, B-dur, g-moll
10. Шпіндлер Ф. Сонатини № 9 G-dur, тв. 157, № 6 C-dur, тв. 157

П'єси

1. Беркович І. 24 прелюдії для фортепіано, тв. 46 (на вибір)
2. Білаш О. Українська пісня. Ескіз. Токата
3. Бобалік Я. Роздум. Баркарола. Магічна музика
4. Гріг Е. Принцеса. Навесні. Хоровод. Вальс. Кобольд
5. Дваріонас Б. Вальс
6. Сасько Г. Джерельце. Сюїта «Граю джаз»: Джаз-вальс. Блюз. Регтайм
7. Спіліоті О. Гуцулята. Цикл «Музичні портрети»

8. Туссен О. Блакитний час
9. Фільц Б. Ліричний прелюд
10. Шукайло Л. Імпровізація. Інтермецо

Етюди

1. Без'язичний Г. Буревісник (етюд)
2. Беренс Г. Четверо друзів (етюд)
3. Гурліт К. Шторм (етюд)
4. Геллер С. Кружляюче листя (етюд)
5. Дворжак М. Джазовий етюд № 6 h-moll
6. Дювернуа А. Етюд № 11, тв. 20
7. Лак Т. Етюд № 4, тв. 172. Етюд № 5, тв. 172
8. Спіліоті О. Котигорошко (етюд)
9. Стреаббог Л. Вихор (етюд)
10. Шитге Л. Етюд № 5, тв.68

Середній рівень

Музично-ритмічні рухи

1. Жилінський А. Полька
2. Кишко І. Марш
3. Классен Г. Полька
4. Лущик О. Їхав козак на війноньку (марш)
5. Сільванський М. Вальс
6. Соколовський Ю. Марш
7. Українські народні танці Гопак. Козачок. Метелиця
8. Філіпенко А. Святковий марш
9. Шуман Р. Марш
10. Юцевич Ю. Марш

Дитячі пісні

1. Грубер Ф., сл. Й. Мора, обр. Л. Жульєвої «Свята ніч»
2. Дремлюга М., сл. Т. Масенко «Пісня про школу»

3. Кос-Анатольський А., сл. І. Кульської «Саночки-санчата»
4. Степовий Я., сл. Л. Глібова «Веснянка»
5. Українська народна пісня в обр. К. Стеценка «Ой на горі жито»
6. Фільц Б, сл. Г. Бойка «Морозець»
7. Шайкіс І., сл. Г. Грайко «Рідний дубочок»
8. Щуровський Ю., сл. М. Лисича «Ми усі радієм сонцю»
9. Яковчук О., сл. Д. Мегелика «Два котики»
10. Шамо І., сл. Л. Глібова «Зима»

Поліфонічні твори

1. Арман А. Фугета C-dur
2. Бах Й. К. Ф. АLEGRO
3. Беркович І. Обробка укр. нар. пісні «Ой, джигуне. джигуне»
4. Вайнштейн Л. Сициліана
5. Гайдн Й. Менует
6. Гендель Г. Ф. Ригодон
7. Екклз Д. Менует
8. Моцарт Л. Буре
9. Рамо Ж. Ф. Ригодон
10. Шмітц М. Джазова інвенція № 1 C-dur

Велика форма

1. Бенда І. Сонатина D-dur
2. Гурліт К. Сонатина F-dur
3. Клементі М. Сонатина №1 C-dur, тв. 36, 1 ч.
4. Куллак Т. Рондо «Святкові танці»
5. Кулау Ф. Варіації G-dur
6. Ліхнер Г. Рондо «Вдома»
7. Рейнеке К. Маленька сонатина
8. Савицький Р. Варіації на тему укр. нар. пісні «Їхав козак за Дунай»
9. Шпіндлер Ф. Рондо C-dur
10. Щуровський Ю. Дитячі варіації

П'єси

1. Канеда Б. Марш гусей
2. Колодуб Ж. Веснянка
3. Косенко В. За метеликом
4. Классен Г. Ностальгійний вальс
5. Лак Т. Тарантела
6. Лемішко М. Коломийка
7. Людкевич С. Старовинна пісня
8. Мілльокер К. Вальс Лаури
9. Шітте Л. Танець гномів
10. Шмітц М. Мікі Маус

Етюди

1. Без'язичний Г. Струмок (етюд)
2. Дворжак М. Джазовий етюд № 15 A-dur
3. Конконе Дж. Гірське відлуння (етюд)
4. Кьолер Л. Етюд C-dur
5. Лак Т. Етюд № 1, тв. 172
6. Лекуппе Ф. Етюд № 14, тв. 24
7. Міттлер Ф. Східний танець (етюд)
8. Стреаббог Л. Мелодичний етюд
9. Черні К. Таємничий незнайомиць (етюд)
10. Шітте Л. Етюд № 9, тв. 68

Низький рівень

Музично-ритмічні рухи

1. Білаченко О. Вальсуємо
2. Джордж Дж. Танок у дерев'яних черевиках
3. Кехлер Л. Маленький вальс
4. Коломієць А. Таночок
5. Майер М. Світлий вальс
6. Масло І. Український танець

7. Орф К. Танець
8. Помарнацький П. На скакалці
9. Українські народна мелодія в обр. Степового Я. «Коло»
10. Флотов Ф. Хто швидше

Дитячі пісні

1. Дремлюга М., сл. Г. Бойка «Весняні краплини»
2. Дремлюга М., укр. текст Л. Клименко «Ранкова пісня»
3. Кишко І., сл. Т. Волгіної, укр. текст Л. Компанієць «Осінь»
4. Степовий Я., сл. Т. Шевченка «Зоре моя вечірняя»
5. Степовий Я., сл. Н. Провозіна «Щебетала пташечка»
6. Степовий Я., сл. Л. Глібов «Зимонько-снігуронько»
7. Українські народні пісні в обр. Л. Ревуцького: «Вийди, вийди сонечко», «Ой, єсть в лісі калина»
8. Українські народні колискові пісні в обр. Я. Степового: «Повішу я колисочку», «Спи, моя дитино!»
9. Філіпенко А., сл. Т. Волгіної «Гуси»
10. Філіпенко А., сл. Г. Демченко «Калачі»

Поліфонічні твори

1. Бах Ф. Е. Менует
2. Беркович І. Обробка укр. нар. пісні «Ой з-за гори кам'яної»
3. Бланджіні Ф. Арієта
4. Кірнбергер І. Менует e-moll
5. Кореллі А. Сарабанда e-moll
6. Крігер Й. Менует. Сарабанда
7. Кунау І. Сарабанда
8. Павлюченко С. Фугета a-moll. Фугета Es-dur. Інвенція f-moll
9. Скарлатті А. Арія
10. Степовий Я. Обробка укр. нар. пісні «Хміль лугами»

Велика форма

1. Андре Й. Сонатина № 5 F-dur, тв. 34, 1 ч.
2. Беркович І. Сонатини C-dur, G-dur
3. Бетховен Л. Сонатина G-dur
4. Гайдн Й. Анданте
5. Жилінський А. Сонатина G-dur
6. Жупанович Л. Варіації на тему дитячої пісні
7. Лавіньяк А. Сонатина № 2, тв. 23, 1 ч.
8. Мелартин Е. Сонатина g-moll
9. Салютринська Т. Сонатина G-dur
10. Хаслінгер Т. Сонатина C-dur

П'єси

1. Беркович І. обробки українських народних пісень: «Йде дощ», «Їхав козак на війноньку»
2. Білаченко О. Вальсик. Дощовий танок. Зозуленька.
3. Гіллок В. Дзвіночки. Мініатюрні витівки
4. Коломієць А. Український танець. Маленький вальс
5. Любарський М. Пісня. Дощик
6. Майер М. Сяйво веселки. Незвичайна пригода
7. Нежигай О. Кошеня, що підібрали. Світлячок. Під ялинкою
8. Рибицький Ф. Кіт і миша
9. Чюрльоніс М. Танець
10. Шмітц М. Легка серенада

РЕКОМЕНДОВАНА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бойчук І. І. Робота над різножанровими творами у класі фортепіано : навч. метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського), студентів другого (магістерського) рівня освіти. Чернівці, 2021. 68 с.
2. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Особливості роботи над поліфонічними творами у класі фортепіано: методичні рекомендації. Луцьк: Надстир'я, 2020. 32с.
3. Гризоглазова Т. І. Методика навчання гри на фортепіано : навч. посіб. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 169 с.
4. Гуральник Н. П. Українська фортепіанна школа ХХ століття в контексті розвитку музичної педагогіки: історико-методологічні та теоретико-технологічні аспекти : [монографія]. 2-е видан. Виправл. К. : НПУ, 2021. 460 с.
5. Завалко К. Інноваційне музичне навчання та розвиток музичних здібностей в учня / К. В. Завалко. Навчально-метод. посібник. К. : ЦНЛ, 2020. 200 с.
6. Завалко К., Музична педагогіка: інноваційно-психологічний аспект / К. В. Завалко. Навчально-метод. посібник. К. : ЦНЛ, 2020. 181 с.
7. Завалко К., Проворова Є. Самовдосконалення вчителя музики: інноваційно-праксеологічний підхід / К. В. Завалко, Є. М. Проворова. Навчально-метод. посібник. К. : ЦНЛ, 2021. 338 с.
8. Історія виконавства : конспекти лекцій з навчальної дисципліни для студентів мистецьких закладів освіти (спеціалізація «Фортепіано») / О. В. Косилова, Н. І. Путря, Т. І. Буравльова, Т. М. Лобаченко, Л. В. Зіноватна. Київ, 2019. 258 с.
9. Каменська В. Ю. Фортепіано. Навчальний посібник. Київ : НАКККіМ, 2019. 252 с.
10. Кашкадамова Н. Фортеп'янно-виконавське мистецтво України. Історичні нариси. Львів : КІНПАТРИ ЛТД, 2017. 616 с.

11. Лісецький С. Й. Історія української музики. Від XIX до першої чверті XX століття : навчальний посібник для студентів вищих музичних навчальних закладів. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 164 с.
12. Олексюк О. М., Бондаренко Л. А. Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі : навч. посіб. Київ : ун-т ім. Б. Грінченка, 2018. 112 с.
13. Шукайло В. Ф. Шлях до майстерності піаніста : навчально-методичний посібник. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2017. 206 с.
14. Шумська В. С., Кикіньова Л. М. Формування та розвиток музичних здібностей. Методичні рекомендації для студентів та викладачів педагогічних коледжів. Луцьк: Вежа. 2020. С. 40.

Допоміжна

1. Андрущак Б. Р., Столярчук О. В. Психологічний аспект сценічного виступу в контексті підготовки до професійної діяльності майбутнього вчителя музики. *Інновації в науці: сучасні виклики* : збірник наукових матеріалів XXXIV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 7 жовтня 2019 року. Вінниця, Ч. 6. С. 10-13.
2. Бетюга В. А., Носова Л. А. Інноваційні технології в педагогічній діяльності викладача фортепіано. *Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах* : збірн. тез доп. I міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Дніпро, 28-29 травня 2020 р. Т. 1. С. 76-79.
3. Білозерова О., Завіруха Л. Фортепіанна соната: становлення та основні етапи розвитку жанру. *Наукові студії* : збірник науково-методичних праць викладачів закладу вищої освіти (Випуск 2). Луцьк : Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, 2021. С. 5-9.

4. Войнаровський А. Ю. Три настрої. Розмова з фортепіано : навчально-методичний посібник для фортепіано. Рекомендовано для музичних ліцеїв та коледжів. Луцьк : ПП В. П. Іванюк, 2022. 24 с.
5. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Основні етапи роботи над музичним твором у класі фортепіано. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти* : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Луцьк, 24 березня 2021. ВНУ імені Лесі Українки, 2021. С. 41-44.
6. Грінченко А. М. Сутність мисленевого процесу в інтерпретаційній роботі піаніста : зб. Наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції *Українське мистецтво, культура, освіта: актуальні проблеми, тенденції та перспективи розвитку (25-28 травня 2021 р.)*. Іванофранківськ : «Фоліант», 2021. С. 13-14.
7. Гургула Р. І. Питання специфіки музично-виконавського мислення. «*Trends and directions of development of scientific approaches and prospects of integration of Internet technologies into society*» : матеріали VI Міжнародної наукової конференції з фундаментальних наук, мистецтва, бізнесу та освіти, інтернет-технологій і суспільства (м. Стокгольм, Швеція, 23-26 лютого 2021 р.). Стокгольм, Швеція, 23-26 лютого 2021 року. С. 59-63.
8. Гургула Р. І. Специфіка професійно-методичної підготовки майбутнього вчителя музики. «*Trends in science and practice of today*» : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. м. Анкара, Туреччина, 19-22 жовтня 2021 року. С. 263-266.
9. Єфремова І. М., Столярчук Л. І. Питання розвитку музичного мислення студентів-піаністів в аспекті роботи над інтерпретацією музичних творів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. / [редкол. : Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : Запоріжжя : КПУ, 2020. Вип. 70, Т.1. С. 83-87.
10. Завіруха Л. А. Методи формування рефлексивних умінь майбутніх учителів музичного мистецтва. Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти

та виробництва: міжгалузеві диспути : матеріали V міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Київ, 05. 06. 2020. С. 190-194.

11. Завіруха Л. А., Мархалевич Т. С. Педагогічні умови організації самостійної роботи студентів- піаністів з основного музичного інструменту. *Сучасна наука та освіта Волині* :збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної онлайн конференції. Луцьк. Регіональна рада молодих вчених при управлінні освіти і науки Волинської ОДА, 20.11.2020. С. 258-260.
12. Заря Л. О. Розкриття художнього образу музичного твору на заняттях фортепіано. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти*. 2017. Вип. 22 (1). С. 183-187.
13. Зиско В. В. Формування й розвиток навичок публічного виступу виконавця. Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічних та психологічних наук : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 2-3 лютого 2018 року). К.: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2018. Ч. 1. С. 45-50.
14. Каплієнко-Ілюк Ю. В. Аналіз музичних творів : навчальний посібник. Чернівці, 2016. 160 с.
15. Кикіньова Л. М., Зиско В. В., Шумська В. С. Формування у студентів елементарної композиторської творчості у класі музично-інструментальної підготовки. *Інноваційна педагогіка*. Категорія Б. Одеса. Випуск 50. Том 1. Розділ 2: Теорія та методика навчання (з галузей знань). 2022. С. 88-91.
16. Кругляченко А. Ю. Розвиток навичок читки з листа – пріоритетний чинник професійної підготовки вчителя музичного мистецтва. *Збірник науково-методичних праць викладачів Луцького педагогічного коледжу*. Луцьк : Луцький педагогічний коледж, 2018. Вип. 11. С. 43-48.
17. Кругляченко А.Ю., Зиско В.В. Індивідуальний стиль професійної діяльності в контексті генези вимог до підготовки вчителя музичного мистецтва. *Інноваційна педагогіка*. Одеса. 2020. Випуск 28, С.170-176.

18. Матящук О. М., Шумська В. С. Сучасні тенденції українського фортепіанного репертуару. *Інноваційна педагогіка*. Одеса. 2019. Вип. 10, Т. 2. С. 142-146.
19. Матящук О. М., Шумська В. С. Психологічні аспекти впливу музичного мистецтва на формування національної свідомості особистості. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школі*. Запоріжжя. 2019. Вип. 63, Т. 1. С. 250-255.
20. Матящук О. М., Шумська В. С. Теоретичні передумови застосування національно-культурного підходу в музичній освіті. *Інноваційна педагогіка*. Одеса. 2019. Вип. 18, Т. 2. С. 32-35.
21. Мельник Л. В. Музично-виконавська діяльність : методичні рекомендації. Луцьк : Луцький педагогічний коледж, 2017. 66 с.
22. Мельник Л. В. Психологічна природа сценічного хвилювання. Методи і способи підготовки до концертного виступу (методичні рекомендації). Луцьк : Луцький педагогічний коледж, 2017. 28 с.
23. Михалюк А. М. Формування виконавської культури майбутніх учителів музики засобами українського фортепіанного мистецтва : навч.-метод. посібник. К. : Видавництво Ліра-К, 2016. 220 с.
24. Столярчук Л. І., Андрущак Б. Р. Фортепіанна виконавська діяльність в процесі формування фахових компетенцій. Наукова дискусія: питання педагогіки та психології : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 4–5 грудня 2020 року). Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2020. Ч. 2, С. 40-44.
25. Фоміна Т. М. Сильові принципи фортепіанного виконання і можливості індивідуальної виконавської інтерпретації. Одеса: Астропринт, 2014. 136 с.
26. Ябковська С. П., Мазурок І. В. Потенціал навчальної дисципліни «Основний музичний інструмент» у контексті формування спеціалізовано-професійних компетентностей майбутніх учителів музичного мистецтва. *Наук. журнал «Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. Луцьк: вид. дім «Гельветика», 2022. № 3. С. 29-33.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ (Основні Web-сторінки в INTERNET)

1. Сайт нотної бібліотеки академічної музики: <http://nlib.org.ua/>
2. Електронний журнал «Музичний керівник», який містить різноманітні рубрики: актуальний репертуар, буклети, пам'ятки, сценарії свят та розваг: <https://emuzker.expertus.com.ua/>
3. Сайт містить музичні книжки для різних рівнів, окремі твори та аранжування:

afabooks.com – Сучасні ноти для фортепіано

1. Сайт містить терміни та поняття класичної музики. В довільній формі подано основи нотної грамоти, інформація про видатних європейських композиторів та музикантів, їхні біографії, історії з їхнього життя. На сайті міститься підбірка цікавих музичних ігор для дітей. <https://muzabetka.com.ua/music-slovnyk.html>
2. Сайт налічує нотну бібліотеку творів українських авторів, історію музичного мистецтва, біографії композиторів: <http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php>
3. Сайт нотної бібліотеки фортепіанної музики українських та світових композиторів: <http://piano-notes.net/>
4. Сайт нотної бібліотеки та фонотеки академічної музики: <https://musopen.org/uk/music/>
5. Сайт нотної бібліотеки різноманітної фортепіанної музики: <https://gloriamusic.org.ua/noty-skachat>
6. Сайт про класичну музику. Містить біографії композиторів, нотні ресурси, фонотеку: <https://www.classiccat.net/>
7. Сайт про українську музику загалом та її звукозапис зокрема. На сайті формується повний [каталог](#) українського звукозапису від початку його виникнення до наших днів. Розділом сайту є [енциклопедичний](#)

ДОВІДНИК про діячів українського музичного мистецтва (виконавців, музикантів, композиторів та ін.): <https://ukrmusic.online/information/>

8. Словник-довідник музичних термінів за книгами Ю. Є. Юцевича:

<http://term.in.ua/>

9. Ноти українських композиторів: <http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php>

10. Підручники «Мистецтво» НУШ:

https://znayshov.com/Books/Details/mystetstvo/5klas/mystetstvo_5_arystova_2022/1583

ЛІТЕРАТУРА

1. Батищева Г. Музикотерапія як метод психокорекції. *Психолог*. 2005. № 14. С. 25-28.
2. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
3. Державний стандарт початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/607-2013-%D0%BF#Text>
4. Дмитрів Г. І. [та ін.]. Нова українська школа: poradnik vихователю групи продовженого дня у закладах загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. Львів: Світ. 2019. 224 с.
5. Концепція розвитку педагогічної освіти, 2018. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/prozatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
6. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. № 988-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249613934>.
7. Луценко І., Слободянюк Н. Розробляємо індивідуальну програму розвитку: крок за кроком. Заступник директора школи. 2016. № 6. С. 24–33.
8. Масол Л. М. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах на засадах компетентнісного підходу». Київ: «Генеза», 2019. 208 с.
9. Масол Л. М. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 3-4 класах на засадах компетентнісного підходу». Київ: «Генеза», 2020. 160 с.
10. Миронова С. П. Нова українська школа: особливості організації освітнього процесу учнів початкової школи в інклюзивних класах : навчально-методичний посібник. Тернопіль: Астон, 2020. 176 с.

11. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи / [упоряд. Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова С., Коберник І., Ковтунець В., Макаренко О., Малахова О., Нанаєва Т., Усатенко Г., Хобзей П., Шиян Р.; за заг. ред. Грищенка М.]. 2016. 40 с.
12. Нова українська школа: poradnik для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібик. Київ : ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2017. 160 с.
13. Освітньо-професійна програма Середня освіта (Музичне мистецтво) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво). URL: <https://ipc.in.ua/wp-content/uploads/2024/07/opp-so-mm-bak-2024.pdf>
14. Пономаренко В., Воронцова Т., Сакович О. та ін. Безпечна і дружня до дитини школа в контексті реформи «НУШ». К. : Алатон, 2020. 64 с.
15. Проектування моделі нового освітнього середовища закладу загальної середньої освіти: методичні рекомендації / автори-укладачі: Т. О. Кузьміч, Н. І. Мітяєва. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2019. 35с.
16. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти. Постанова КМУ № 87 від 21.02.2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>.
17. Сотська Г., Шмельова Т. Словник мистецьких термінів. Херсон: Видавництво «Стар», 2016. 52 с.
18. Ткач Т. В. Освітній простір особистості: психологічний аспект : монографія. Київ, Запоріжжя, 2008. 272 с. Теоретико-методологічні засади впровадження інклюзії в закладах освіти: монографія / наук. ред. М. Є. Чайковський. Київ: Університет «Україна». 2019. 460 с.
19. Цимбалару А. Д. Нова українська школа: освітній простір учня початкової школи: навч.-метод. посіб. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2020.160 с.
20. Шумілова І. Новітні технології викладання освітніх галузей у початковій школі. Видавництво Олді+, 2023. 248 с.

21. Федій О. А. Підготовка педагогів до використання засобів естетотерапії: теорія і практика: монографія. Полтава: ПНПУ імені ВГ Короленка. 2009.